

*Výbor pro právní záležitosti
předseda*

13.6.2017

Jerzy Buzek
předseda
Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku
BRUSEL

Věc: Stanovisko k právnímu základu návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 (2016/0030(COD))

Vážený pane předsedo,

dopisem ze dne 11. května jste podle čl. 39 odst. 2 jednacího řádu požádal Výbor pro právní záležitosti o stanovisko k vhodnosti právního základu návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 (2016/0030(COD)).

Komise navrhla jako právní základ článek 194 SFEU, který stanoví právní základ energetické politiky; interinstitucionální jednání však přinesla názor, že je nutno přidat odkaz na odstavec 2 tohoto článku, který stanoví, že opatření se přijmou řádným legislativním postupem. Proto výbor ITRE žádá o stanovisko k vhodnosti čl. 194 odst. 2 SFEU jako právního základu tohoto návrhu.

Výbor projednal výše uvedenou otázku na své schůzi dne 12. června 2017.

I. Souvislosti

Dotčené nařízení má zaručit, že pokud nastanou náročné klimatické podmínky a dojde-li k přerušení dodávek plynu, budou přijata všechna nezbytná opatření k zajištění nepřerušovaných dodávek plynu v celé Unii.

Aby byl tento cíl splněn, předloha nařízení navrhuje posílit regionální koordinaci, přičemž jsou stanoveny určité zásady a standardy na úrovni EU. Navržený přístup spočívá v tom, že

by členské státy měly v rámci svých regionů úzce spolupracovat při provádění regionálních posouzení rizik. Aby se zaručila jednotnost v celé EU, budou regionální posouzení rizik prováděna na základě simulace pro celou EU se společnými standardy a konkrétním scénářem. Riziky určenými prostřednictvím regionálních posouzení rizik se budou zabývat regionální plány preventivních opatření nebo plány pro stav nouze, které budou vzájemně hodnoceny a schvalovány Komisí.

Návrh odkazuje jako na právní základ na článek 194 SFEU; Komise však nespécifikovala, na kterém odstavci tohoto článku se má návrh zakládat.

II. Příslušný článek Smlouvy

Jako právní základ svého návrhu Komise předkládá následující článek Smlouvy o fungování Evropské unie, který je obsažen v hlavě XXI s názvem „Energetika“ (*zvýraznění přidáno*):

Článek 194 SFEU

1. V rámci vytváření a fungování vnitřního trhu a s přihlédnutím k potřebě chránit a zlepšovat životní prostředí má politika Unie v oblasti energetiky v duchu solidarity mezi členskými státy za cíl:

a) zajistit fungování trhu s energií;

b) zajistit bezpečnost dodávek energie v Unii;

c) podporovat energetickou účinnost a úspory energie jakož i rozvoj nových a obnovitelných zdrojů energie; a

d) podporovat propojení energetických sítí.

2. Aniž je dotčeno použití jiných ustanovení Smluv, přijmou Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem opatření nezbytná pro dosažení cílů uvedených v odstavci 1. Tato opatření se přijmou po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů.

Nedotýkají se práva členského státu stanovit podmínky pro využívání svých energetických zdrojů, jeho volby mezi různými energetickými zdroji a základní skladby jeho zásobování energií, aniž je dotčen čl. 192 odst. 2 písm. c).

3. Odchylně od odstavce 2 přijme Rada opatření podle uvedeného odstavce zvláštním legislativním postupem jednomyslně po konzultaci s Evropským parlamentem, pokud jsou především fiskální povahy.

III. Judikatura

Podle ustálené judikatury Soudního dvora „se musí volba právního základu aktu Společenství zakládat na objektivních faktorech, které podléhají soudnímu přezkumu a mezi něž patří zejména cíl a obsah aktu“.¹ Volba nesprávného právního základu proto může být důvodem

¹ Věc C-45/86, *Komise v. Rada* (Všeobecné celní preference), [1987], Sb. rozh. 1439, bod 5; věc C-440/05 *Komise v. Rada*, [2007], Sb. rozh. I-9097; věc C-411/06 *Komise v. Parlament a Rada*, [2009], Sb. rozh. I-7585.

pro prohlášení dotyčného aktu za neplatný. Dále z rozhodnutí Soudního dvora vyplývá, že uvedení právního základu je nezbytné pro určení způsobu hlasování v Radě.¹ V tomto případě je obzvláště důležité přesné uvedení právního základu, neboť odstavec 2 článku 194 odkazuje na řádný legislativní postup, kdežto odstavec 3 téhož článku na zvláštní legislativní postup s jednomyslným hlasováním v Radě.

IV. Cíl a obsah navrhovaného nařízení

Cílem tohoto nařízení je zajistit bezpečnost dodávek zemního plynu zajištěním řádného a nepřetržitého fungování vnitřního trhu s plynem, připuštěním mimořádných opatření v situacích, v nichž trh požadované dodávky plynu již nemůže zajistit, a jasným stanovením a rozdělením odpovědnosti mezi plynárenské podniky, členské státy a Unii, pokud jde o preventivní opatření a reakci na konkrétní narušení dodávek. Toto nařízení také v duchu solidarity zavádí transparentní mechanismy, které umožňují koordinovat přípravu a reakci na stav nouze na úrovni členského státu, regionu a Unie.

V. Rozbor a určení vhodného právního základu

Cílem dotčeného nařízení je zaručit, že pokud nastanou náročné klimatické podmínky a dojde-li k přerušení dodávek plynu, budou přijata všechna nezbytná opatření k zajištění nepřerušovaných dodávek plynu v celé Unii, a především k ochraně zákazníků.

Jak ve svém stanovisku zdůraznila právní služba EP, „*dohodnutá změna v právním základu nemění zásadně základ, který pro svůj návrh zvolila Komise, nýbrž volbu právního základu zpřesňuje, neboť specifikuje příslušný odstavec článku 194 SFEU, na němž spolunormotvůrce hodlá předpis založit.*“²

Článek 194 SFEU obsahuje v odstavcích 2 a 3 dva různé právní základy pro opatření odlišné povahy. Zatímco odstavec 3 se vztahuje na opatření, která jsou převážně fiskální povahy, odstavec 2 se týká přijímání opatření nutných k dosažení cílů odstavce 1, mezi něž patří mj. bezpečnost dodávek. Dále je důležité konstatovat, že článek 194 SFEU stanoví odlišné legislativní postupy podle povahy opatření. Podle čl. 194 odst. 3 SFEU se pro opatření především fiskální povahy použije zvláštní legislativní postup, kdy je Parlament pouze konzultován a v Radě je vyžadována jednomyslnost; naproti tomu podle čl. 194 odst. 2 SFEU se pro přijetí opatření patřících nezbytných pro dosažení cílů uvedených v č. 194 odst. 1, včetně bezpečnosti dodávek, použije řádný legislativní postup.

Jelikož s výše uvedeného jasně vyplývá, že nařízení spadá do druhé kategorie opatření, je specifikace odstavce 2 článku 194 SFEU v právním základě užitečná a vhodná.

VI. Závěr a doporučení

¹ Viz rozsudek ze dne 1. října 2009 ve věci *Komise v. Rada* (CITES), C-370/07, EU:C:2009:590, a zejména body 37–38 a 56.

² SJ-0277/16.

Ve světle výše uvedeného by měl být jako právní základ návrhu uveden čl. 194 odst. 2 SFEU.

Výbor pro právní záležitosti na své schůzi dne 12. června 2017 v důsledku toho jednomyslně¹ rozhodl doporučit Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, aby byl čl. 194 odst. 2 SFEU uveden jako právní základ navrženého nařízení.

S pozdravem

Pavel Svoboda

¹ Konečného hlasování se zúčastnili: Pavel Svoboda (předseda), Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (místopředsedkyně), Jean-Marie Cavada (místopředseda), Laura Ferrara (místopředseda), Max Andersson, Joëlle Bergeron, Heidi Hautala, Mary Honeyball, Sajjad Karim, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Emil Radev, József Szájer, Axel Voss; Dominique Bilde, Antanas Guoga, Danuta Jazłowiecka, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen, Victor Negrescu, Virginie Rozière, Elly Schlein, Kosma Złotowski (náhradníci).